

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 14 รูป และครูผู้สอนจำนวน 160 คน/รูป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนพร้อมใช้แบบสังเกตร่วม ด้วย และแบบสอบถามใช้สอบถามครูผู้สอน ในการวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติ การแจกแจงความถี่ร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบความเรียง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ความพร้อมในการจัดการศึกษา

ด้านบุคลากร โรงเรียนมีบุคลากรพอเพียงในเชิงปริมาณ แต่มีความขาดแคลนในเชิง คุณภาพแฝงอยู่เนื่องจากมีครูสอนตรงตามวุฒิ จำนวนน้อยและขาดแคลนครูสอนในรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ

ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนมีอาคารเรียนเพียงพอแต่สภาพไม่เหมาะสม เพราะไม่ใช่อาคารที่สร้างขึ้นมามาเพื่อใช้เป็นอาคารเรียนโดยเฉพาะ แต่เป็นอาคารเดิมที่วัดมีอยู่แล้ว เมื่อมีการจัดตั้งโรงเรียนจึงมีการปรับปรุงอาคารใช้เป็นห้องเรียน

ด้านวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีความขาดแคลนเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ โรงเรียนต้องจัดหาเองตามกำลัง เช่นขอรับบริจาคซื้ออุปกรณ์ที่ใช้แล้วมาปรับปรุงซ่อมแซม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด

ด้านงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมการศาสนาเป็นรายได้หลัก โดยได้ รับการอุดหนุนเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งงบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายโรงเรียนต้องจัดหาเพิ่มเติมด้วยการขอรับบริจาคด้วยวิธีต่างๆ

สภาพการบริหารโรงเรียน

ด้านการวางแผน โรงเรียนจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาโรงเรียนโดยคึงชุมชน เข้าร่วมร่วม มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และสามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้เป็นส่วนใหญ่

ด้านการจัดองค์การ โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน อนุโลมตาม โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาโดยแบ่งงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการ และฝ่ายปกครอง มีการมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงาน โดยออกเป็นคำสั่งของโรงเรียน

ด้านการประสานงาน โรงเรียนมีรูปแบบการประสานงานภายในโรงเรียน 2 รูปแบบ คือ การสั่งการตามสายการบังคับบัญชา และการประสานงานในรูปคณะกรรมการ รวมทั้งมีการ ประสานงานด้วยวิธีออกคำสั่ง และจัดประชุม

ด้านการควบคุมงาน โรงเรียนมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ใน 2 ลักษณะคือ การติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนการสอนใช้วิธีการ นิเทศติดตามผลโดยการจัดประชุมสรุปงานประจำสัปดาห์ ประจำเดือนและมีการสรุปผลการ ดำเนินงานตามงาน/โครงการ นอกจากนั้นยังมีการบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน เช่น บันทึกของครูเวร บันทึกของฝ่ายปกครอง ส่วนการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมอบหมาย ให้ฝ่ายวิชาการจัดนิเทศการสอนภายในและผู้บริหารนิเทศเป็นครั้งคราว

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความพร้อมในการจัดการศึกษาเสนอให้ รัฐจัดสรรงบประมาณเป็นเงินเดือนครู ให้ได้ตามวุฒิ จัดสรรงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ให้ โรงเรียน เปิดโอกาสให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม เข้าไปใช้ประโยชน์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ ถูกยุบเลิก ที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ ควรให้รัฐออกระเบียบเกี่ยวกับการขอใช้วัสดุ อุปกรณ์ของโรงเรียนใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะวัสดุเพื่อการเรียนการสอน และด้านงบประมาณรัฐควร จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนพระปริยัติธรรมเท่าเทียมกับโรงเรียนสังกัดอื่นด้วย

ด้านสภาพการบริหารโรงเรียน เสนอให้มีการอบรม เรื่องการวางแผนการจัดการ ศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมโดยเฉพาะ ด้านการจัดองค์การเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัด ประชุมสัมมนาในเรื่องรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่มีประสิทธิภาพ ด้านการประสานงานขอให้กรมการศาสนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หารูปแบบและแนวทางการ ประสานงานที่ได้ผลเสนอแนะ ให้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม และ ด้านการควบคุมงานบุคลากร ที่ทำงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความเสียสละสูง ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิต หรือคฤหัสถ์ ฉะนั้นการควบคุมงาน จะต้องระมัดระวังผลกระทบที่มีต่อความรู้สึกรักของบุคลากร จึง ผากให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักในเรื่องนี้เป็นพิเศษ

สภาพการจัดการเรียนการสอน

ด้านการวางแผนการสอน โรงเรียนจัดแผนการเรียนเป็นรายภาคเรียน มีการจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้แก่ครู โดยส่งครูไปอบรมตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ไว้ให้ครูนอกจากนี้ โรงเรียนยังจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตร และครูจัดทำแผนการสอนโดยจัดทำเป็นรายภาคเรียนเป็นส่วนใหญ่ และยังพบว่ามีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในระดับรายวิชา

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน เพื่อจัดชั้นเรียนเพื่อจัดกลุ่มในห้องเรียน และเพื่อการสอนซ่อมเสริม มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยค้นคว้าจากหนังสือเรียนและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียน มากกว่านอกห้องเรียน โดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้กระบวนการกลุ่มโดยจัดกลุ่มแบบหมุนเวียนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยนำวิทยากรท้องถิ่นมาสอนในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการนิเทศพบว่าครูได้รับการจากครูวิชาการมากที่สุดและการนิเทศจากภายนอก ครูได้รับการนิเทศจากเจ้าหน้าที่กลุ่มโรงเรียนมากกว่าได้รับการนิเทศจากเจ้าหน้าที่เขตการศึกษา เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา เจ้าหน้าที่จังหวัด/อำเภอ และมีครูส่วนหนึ่งไม่ได้รับการนิเทศจากภายนอกเลย และในการจัดบริการแนะแนวพบว่า มีการจัดบริการแนะแนว โดยให้ครูประจำชั้นเป็นส่วนมาก

ด้านสื่อและนวัตกรรม โรงเรียนมีการวางแผนจัดหาสื่อเป็นรายภาคเรียน และมีการสร้างสื่อในโรงเรียนโดยให้ครูผู้สอนสร้างเองเป็นส่วนใหญ่ แต่ในการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูใช้สื่อเป็นครั้งคราวมากกว่าใช้ทุกครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าครูเป็นผู้เก็บรักษาสื่อเองเป็นส่วนใหญ่ ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนพบว่ามีการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ช่วยสอนของครูเป็นส่วนใหญ่และมีการสอนเป็นรายวิชาและเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนเป็นบางส่วนและมีบางโรงเรียนไม่มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน เพราะไม่มีคอมพิวเตอร์ และในด้านการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีการใช้ C.D.ROM มาก และใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ และ Internet เป็นบางส่วน

ด้านการวัดผลประเมินผล โรงเรียนจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินแก่ครูโดยให้ครูศึกษาเอกสารเป็นส่วนใหญ่ ในการสร้างแบบทดสอบพบว่ามีการสร้างแบบทดสอบโดยครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ สำหรับวิธีวัดผลของครูพบว่าครูใช้แบบทดสอบและการตรวจผลงานมากที่สุด และมีการจัดทำแฟ้มสะสมงานเป็นบางส่วน และในด้านการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาพบว่ามีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะของครู ต่อการจัดการเรียน การสอน ของโรงเรียนปรัยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย ในแต่ละด้าน คือ ด้านการ วางแผนการสอน ได้แก่ ควรลดภาระงานด้านอื่น ๆ ของครูผู้สอน เพื่อครูจะได้มีเวลาในการเตรียมการสอนอย่างเต็มที่ ไม่ควรให้ครูสอนจำนวนคาบมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน และ โรงเรียนควรจัดหาหนังสือประกอบการสอนให้เพียงพอสำหรับครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ อยากให้จัดอบรมแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับพระภิกษุ สามเณร เพื่อให้เหมาะสมกับสมณวิสัย เพราะครูผู้สอนที่บรรจุใหม่ ไม่ค่อยมีประสบการณ์ อยากให้มีศึกษานิเทศก์มาเยี่ยมโรงเรียนบ่อย ๆ เพราะมีแต่เจ้าหน้าที่ด้านอื่น ๆ มาเยี่ยมโรงเรียนเป็นประจำ ด้านสื่อและนวัตกรรม ได้แก่ โรงเรียนควรจัดงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะครูผู้สอนไม่มีเงินที่จะจัดหาสื่อ เพราะเงินเดือนน้อยอยู่แล้ว ถ้าเป็นไปได้ อยากจะนำนักเรียน (สามเณร) ไปเรียนในโรงเรียนมัธยมใกล้เคียงที่มีสื่อการเรียนพร้อมในบางชั่วโมง เช่น วิทยาศาสตร์ และด้านการวัดผลประเมินผล ได้แก่ ควรมีการอบรมเรื่องการวัดผล ประเมินผล ตามระเบียบที่ปรับปรุงใหม่ และควรมีการจัด การอบรมเรื่อง การสร้างเครื่องการวัดผล เช่น แบบทดสอบต่าง ๆ

อภิปรายผล

จากการวิจัยสภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปรัยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย มีข้อค้นพบและควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพร้อมในการจัดการศึกษา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย คือ ความพร้อมทางด้านทรัพยากรประกอบด้วย บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ พบว่าขาดแคลนและไม่เหมาะสมเช่นเดียวกับที่ สุรัชย์ ขยัน (2539) ที่ระบุว่า ในด้านปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษา ยังมีความเหมาะสมน้อย โดยเฉพาะด้านอาคารสถานที่การจัดการวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ยังไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ อีกทั้งสุแทน โคตรภูเวียง (2533) ยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารส่วนใหญ่ เกิดจากโครงสร้างการบริหารที่ขาดความชัดเจนและเกิดจากการขาดแคลนปัจจัยการบริหารที่สำคัญได้แก่งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความสามารถทางการศึกษา สภาพการณ์ดังกล่าวที่โรงเรียนพระปรัยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาประสบอยู่นั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากโรงเรียนเปิดดำเนินการบนความไม่พร้อมมาแต่เริ่มต้น เช่น ขาดเงินทุนในการดำเนินงานในระยะเริ่มแรก โดยคาดหวังว่าเมื่อโรงเรียนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งได้แล้วจะได้รับสนับสนุนงบประมาณจากกรมการศาสนาอย่างเต็มที่ แต่การณ์มิได้เป็นเช่นนั้น เพราะกรมการศาสนาจะอุดหนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนพระปรัยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามกำลัง

งบประมาณที่กรมการศาสนาได้รับมาในแต่ละปี จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ตามมา

2. สภาพการบริหารโรงเรียน มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายคือ

ด้านการวางแผนโรงเรียนได้จัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาโรงเรียนและแผนปฏิบัติการประจำปีและสามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งลักษณะการปฏิบัติเช่นนี้ เป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ นิคม สมบุตร (2540) ซึ่งได้ทำการศึกษาและพบว่า การวางแผนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ขึ้นเตรียมการวางแผนและขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความพยายามที่จะดำเนินการวางแผนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด อาจเป็นเพราะเห็นว่าการวางแผนนั้นมีความสำคัญมากต่อระบบบริหาร ดังที่ธงชัย สันติวงศ์ (2535), หน้า 105 กล่าวว่า การวางแผนเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญที่สุดที่ถือได้ว่าเป็นหน้าที่หลัก หรือหน้าที่ที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานประการแรกของนักบริหารทุกคนทั้งนี้เพราะการวางแผนมีขอบเขตรอบคลุมถึงหน้าที่การบริหารอื่น ๆ ทั้งหมด ประกอบกับเป็นข้อตกลงของกลุ่มโรงเรียน ที่กำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องจัดให้มีธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาโรงเรียน และแผนปฏิบัติการประจำปี

ในด้านการจัดองค์การพบว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน อนุโลมตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยแบ่งงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการและฝ่ายปกครอง ในการที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดโครงสร้างการบริหารงานตามโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษานั้น อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีลักษณะเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เช่นเดียวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา มีหลักสูตรใกล้เคียงกัน และนักเรียนก็อยู่ในกลุ่มอายุเดียวกัน ประกอบกับไม่มีการกำหนด โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนไว้ชัดเจน ซึ่งโครงสร้างการบริหารงานดังกล่าวอาจจะยังไม่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนพระปริยัติธรรมมากนัก ควรจะมีการศึกษาหา รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโดยเฉพาะ

ในด้านการประสานงานและการควบคุมงาน

โรงเรียนมีรูปแบบการประสานงาน 2 รูปแบบ คือ การสั่งการตามสายการบังคับบัญชา และการประสานงานในรูปคณะกรรมการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยใช้วิธีประสานงานด้วยการออกคำสั่ง และการจัดประชุมมีการจัดประชุมประจำ

สถาปนา ประชุมประจำเดือน ทั้งนี้โรงเรียนได้ใช้การจัดประชุมเป็นเทคนิคการควบคุมงาน ประการหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการดำเนินการด้านการประสานงานและ ควบคุมงานมากเป็นพิเศษ เพราะโรงเรียนมีทรัพยากรที่จำกัด เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ สโรจ รัตนมาศ และคณะ (2540) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารการศึกษาของผู้จัดการ/ครูใหญ่ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษาของจังหวัดน่าน พบว่า การบริหารงานด้านบริหารและการจัดการของผู้จัดการ/ครูใหญ่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ทั้งแผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา มีผลการบริหารอยู่ในระดับมาก

3. สภาพการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนทุกโรงมีการเตรียมความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ครู และมีการเตรียมเอกสาร หลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบต่าง ๆ ไว้ให้ครูอย่างพอเพียง มีการส่งเสริม ให้ครูสร้าง สื่อด้วยตนเอง และครูก็มีการจัดทำแผนการสอน แต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ครู ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนเป็นครั้งคราว เป็นส่วนใหญ่ มีการใช้สื่อประกอบการสอนทุกครั้ง เป็นบางส่วน สภาพการณ์ดังกล่าวอาจมีสาเหตุจากครูผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับรายวิชาที่สอน จึงขาด ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในรายวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สภาพเช่นนี้เป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของสุจิต เหมวัล (2536) ที่ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 และพบว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีปัญหาในการบริหารหลักสูตรในทุกด้าน ได้แก่ ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่จบ ไม่มีการสอนภาคปฏิบัติในวิชาที่กำหนด เนื่องจาก ขาดแคลนสื่อหรือใช้สื่อไม่เป็น และไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติการสอนของครู

ในด้านการวัดผล ประเมินผล พบว่าครูผู้สอนใช้วิธีการวัดผลแบบใช้แบบทดสอบ มาก และมีการใช้แฟ้มสะสมผลงานน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูอาจขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดทำแฟ้มสะสมงาน ซึ่งเป็นวิธีการวัดผลประเมินผล วิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน ประกอบกับในการจัดเตรียมความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ครู ทางโรงเรียนจัดให้ครูศึกษา เอกสารการวัดผลเองเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผล ประเมินผลอย่างชัดเจน ทำให้กระบวนการวัดผลประเมินผลยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของสุรัช ขยัน (2539) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาด้านปริยัติ ธรรมของคณะสงฆ์ จังหวัดลำพูน และพบว่าในด้านกระบวนการจัดการศึกษาอยู่ในสภาพที่ไม่ เหมาะสมทั้ง 3 ด้าน คือ การบริหารและการบริการการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย มีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมการศาสนาเป็นรายได้หลัก โดยได้รับการอุดหนุนเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งงบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายโรงเรียนต้องจัดหาเพิ่มเติมด้วยการขอรับบริจาคด้วยวิธีต่างๆ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าในการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรให้คณะสงฆ์ระดับต่าง ๆ เช่น ระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เพื่อจะได้สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. จากข้อเสนอแนะและความต้องการของครูผู้สอน เกี่ยวกับการะงานจากผลการวิจัยนี้ โรงเรียนควรลดภาระงานด้านอื่น ๆ ของครูผู้สอนลง เพื่อครูจะได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ควรจัดเอกสารประกอบการสอนให้ครูเพิ่มขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน และควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. เนื่องจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากภายนอก จึงเสนอแนะว่า โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษา มาช่วยเหลือ ในการนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาวิจัยหารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2. ควรจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา